

Діагностичні ознаки і питання видового складу роду річкових раків *Astacus* (Fabricius, 1775) в межах України.

В.С. Костюк

Житомирський державний університет ім. І. Франка

Річкові раки (*Crustacea: Decapoda: Astacidae*) – одна з небагатьох груп промислових безхребетних тварини прісноводних біотопів. На сьогоднішній день не існує однозначного погляду на систематику європейських річкових раків. Так, західноєвропейські астакологи (Taylor, 2001; Holdich, 2002) в родині Astacidae виділяють 12 видів які відносяться до трьох родів: *Astacus* (Fabricius, 1775), *Austropotamobius* (Skorikov, 1908), *Pacifastacus* (Bott, 1950). Систематики східноєвропейської школи (Старобогатов, 1995; Черкашина и др., 1997) виокремлюють 19 видів, котрі розділені між п'ятьма родами: *Astacus* (Fabricius, 1775), *Atlantoastacus* (Bott, 1950), *Austropotamobius* (Skorikov, 1908), *Pontastacus* (Bott, 1950), *Caspiastacus* (Starobogotov, 1995). Найбільш ускладнює ситуацію те, що за окремими авторами одні й ті самі види можуть відноситись до різних родів.

У фауні України присутній лише рід *Astacus* (Fabricius, 1775), котрий представлений за одними уявленнями (Бродський, 1983) широкопалим (*Astacus astacus* (L., 1758)) і довгопалим (*A. leptodactylus* Eschscholtz, 1823) раками а за іншими джерелами (Holdich, 2002) ще й товстопалим (*A. pachypus* Rathke, 1837). Така суперечливість створює необхідність в уточненні складу астакофауни України.

Проведене дослідження яке виконане трьома методами: алозимним аналізом, каріотипуванням і морфометрією підтверджує останню точку зору. В доповіді наводяться головні діагностичні ознаки, а також обговорюється поширення цих видів в межах України.